1. కాలభైరవుడు

శ్రీనివాసరావు మాటనమ్మి స్కూలుకు సెలవు పెట్టి వెళ్లాలా వద్దా అని నేను చాలాసేపు మథనపడ్డాను. అసలే మా స్కూలు పరిస్థితులు అమిత దుర్భరంగా ఉన్నై. మాష్టర్లందరమూ ఒక్కసారిగా ఎనిమిది మంది కమిటీమెంబర్లను తృప్తిపరచవలసి వచ్చేటప్పటికి మా తల ప్రాణం తోకకు వస్తున్నది. ఏ క్షణాన ఏ మెంబరు ఏ పార్టీలో ఉంటాడో, ఎవరిచ్చిన సెలవు ఎవరు రద్దుచేస్తారో తెలియని స్థితిలో నేనుంటే మా శ్రీనివాసుడు, "నీకు పునర్జన్మలో నమ్మకం ఉందా? ఉన్నా లేకపోయినా నీకు ఒక చిత్రం చూపిస్తాను. ఈ రహస్యం ఇంకా ఎవరికీ బయటపెట్టలేదు. నువ్వూ నేనూ కలిసి కొంత రహస్యశోధన చెయ్యటానికి ఇది మంచి అవకాశం. కాబట్టి ఈ పత్రం అందినవెంటనే గురు శుక్రవారాలు సెలవు పెట్టి రా. సోమవారం దాకా ఉండవచ్చు. ఒక్కసారి ఈ రహస్యం నీ కళ్ళతో నువ్వు చూశావంటే నీకే నమ్మకం కలుగుతుంది," అంటూ రాస్తాడు. గురు శుక్రవారాలు మాత్రమే సెలవు పెట్టావంటే శని ఆదివారాలు రెండు రోజులూ కమిటీ మెంబర్లు యావన్మందీ నాకోసం అర్జంటుపనిమీద మా యింటిచుట్టూ తిరిగిపోతారు! అది శ్రీనివాసు కేం తెలుసూ? తీరాపోతే ఏమీ ఉండదేమో!

కాని బయలుదేరాను, నిరుత్సాహంతోనే. నేను మాష్టరునయి సిగరెట్టు కాల్చటం మానుకొన్నప్పటినించీ నిరర్థకమైన పనులు చెయ్యటమంటే నాకొకవిధమైన భయం పట్టుకుంది. ఏదైనా పని ఉంటేనే ఎక్కడికైనా వెళ్లటమూ, అదికూడా ఎంతో ఆలోచించి మరీ వెళ్లటమూ, నాకు ఉద్యోగంతో కలిగిన కొత్త అలవాటు.

తీరా రైలెక్కిన తరవాత తట్టింది శ్రీనివాసరావుకు కొంచెం మతిభ్రమ ఏమయినా ప్రారంభమయిందేమోనని. ఆ అనుమానం ఇంటిదగ్గరే కలిగితే అసలు బయలుదేరకనే పోదును. శ్రీనివాసరావుకు మతిభ్రమ కలిగిందనుకోటానికి చాలా అవకాశం ఉంది—నాకు ఈమాత్రం ఇంటిదగ్గరే తట్టలేదు కాని, వాడు తండ్రి చచ్చిపోయిన అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో జూదంలోనూ, గుర్రపు పందాల్లోనూ, స్నేహితుల

మీదా, తాగుడుకూ, వేశ్యలకూ పాతిక వేలయినా తగలవేశాడు. వాణ్ణి చిన్నప్పటీనించీ ఎరిగిన వాళ్ళెవరూకూడా వాడిట్లా అవుతాడని అనుకోలేదు. వాడి పరివర్తనలన్నీ దురూహ్యాలుగానే ఉంటూ ఉండేవి. ఇంకా ఒక కొంపా నాలుగెకరాల భూమీ ఉండగా శ్రీనివాసరావు మరొక పరివర్తనం కలిగి వెనకటి జీవితమంతా ఒక్క క్షణంలో చినిగిన చొక్కాను విసర్జించినట్టు విసర్జించి రైలుకు ఆమడదూరాన ఆ బ్రాహ్మణకోడూరు గ్రామంచేరి వాడి స్వగృహంలో ఉంటూ సేద్యం ప్రారంభించాడు. అంతా సంతోషించాం అప్పట్లో. తీరా రైలెక్కిన క్షణాన నాకు సందేహం ప్రారంభమయింది — ఈ పల్లెటూరి జీవనమూ స్వయంకృషీ వాడి నెత్తి అడిచిందేమో నని. ఒకటి చేతామనుకున్నాను. చెప్పిన ప్రకారం వాడు చుండూరు స్టేషనుదగ్గిర నాకోసం హాజరు కాకపోతే నాతోవను నేను ఇంటికి తిరిగి వచ్చేద్దామనుకున్నాను. ఆబండికి నన్ను రమ్మనీ తను నాకోసం కనిపెట్టుకుని స్టేషనుదగ్గిర ఉంటాడనీ రాశాడు స్పష్టంగా.

వా డెందుకు రాకుండా ఉంటాడూ? ప్లాటుఫారంమీద వాణ్ణి కలుసుకుని వాడి వాలకం జాగ్రత్తగా గమనించాను. వాడికళ్ళలో వెర్రిచూపు లేకపోలేదు. వాడిజుట్టుకూడా రేగి చిందరవందరగా ఉంది. అయినా తొందరపడకూడ దనుకున్నాను.

మాకోసం స్టేషనుబయాట గుర్రపుబండి సిద్ధంగానే ఉంది.

“నేను నీకోసం స్టేషనుకు రావటంలో ముఖ్యమైన ఉద్దేశం ఒకటి ఉంది. కాబట్టి నీ వెధవ పరధ్యానంమాని నే చెప్పేది జాగ్రత్తగా విను!” అన్నాడు శ్రీనివాసరావు, బండి సాగగానే. “ఒక మనిషి ఆరు నెల్లకిందట చచ్చిపోయి మళ్ళా మూడు నెలలకిందట కుక్క అయి పుట్టాడు!” అని శ్రీనివాసరావు ఆగాడు.

నా అనుమానం దృఢమయింది. నే ననుకున్నంతా అయింది కదా అనుకున్నాను. ఈ పిచ్చివాడితో నేను ఆరుమైళ్లు ప్రయాణం చెయ్యాలి. వాణ్ణి బండివాడికీ నాకూ మధ్య కూర్చోబెట్టటంకూడా మంచిదే ఐంది. ఈరకం పిచ్చి ఆశే ప్రమాదకారమయినదని కాదు — ఏళ్ళపర్యంతమూ బయటపడకుండా మనిషిని లోలోపల తొలిచే ఉన్మాదం ఇది.

చూశారో లేదో, పిచ్చివాణ్ణి రెచ్చగొట్టటం అమిత అపాయకరం. అందుకని నేను వాడు చెప్పినదానికల్లా ఊకొట్టసాగాను.

"భాగోతుల ఆదినారాయణశాస్త్రి ఉండేవాడు ఎరుగుదువు కాదూ?" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు. ఆ భాగోతుల పెద్దమనిషి ఎవరో, నేను బుద్ధి తక్కువగా స్కూలుకు శలవుపెట్టి బ్రాహ్మణకోడూరు అగ్రహారం వెళ్లుతుండటానికీ ఆ పెద్ద మనిషికీ ఏమి సంబంధమో ఊహించ లేకుండానే, "అవును. అత నిప్పుడు కోడూరులో ఉంటున్నాడా?" అన్నాను.

నే నామాట అనగానే శ్రీనివాసరావులో కలిగిన వికారం వర్ణనాతీతం. వాడి కళ్ళు మరింత ఉన్మాదంగా మెరిసినై. వాడు లేవటానికి కూడా ప్రయత్నం చేశాడు. వాడితలకు బండికప్పు తగిలింది. ఆ తరవాత వాడి ఉద్రేకం కొంచెం ఉపశమించింది కాని పూర్తిగా రహితం కాలేదు.

"చూశావా? ఇదే క్లేర్‌వాయన్సంటే!" అన్నాడు వాడు.

"ఏది?" అన్నాను బండిలోనించి బయటికి తొంగి చూసి.

"ఆదినారాయణ చచ్చిపోయి ఆరు నెల్లయింది. వా డిప్పుడు తిరిగి కుక్కగా పుట్టి మా యింటో ఉన్నాడు! వాణ్ణి చూపించటానికే నిన్ను తీసుకు పోతున్నాను!"

వాణ్ణి ఈ స్థితిలో మీరు ఊహించుకోవాలే కాని నేను వర్ణించలేను. వాడి రేగిన జుట్టూ, పాలిపోయిన కోల మొహమూ, హాస్యంతో కాక కేవలమూ ఉద్రేకంతో నవ్వుతూ వణుకుతున్న వాడి పెదిమలూ, అన్నిటినీ మించి వెర్రిచూపుతో నిండిన వాడికళ్ళూ—సముద్రానికి అవతలిమేర కనిపెట్టిన కొలంబసు ఇట్లాగే కనపడి ఉంటాడని ఊహించుకున్నాను. పరీక్ష పాసయిన విద్యార్థులూ, లాటరీలో డబ్బు సంపాదించిన దరిద్రులూ, ఎదయిన ఆవులూ మొదలైన వస్తువులలో ఉండదగిన లక్షణాలు వాడిలో కనిపించినై. వాడికి పిచ్చిపట్టిం దనుకోవటం నాదే పొరబాటు—వాడి మాదిరిగా ప్రవర్తించే పిచ్చివాళ్ళను నే నెక్కడా చూడలేదు.

"ఇది—ఈ కుక్క—ఆ ఆదినారాయణే నని నీ కెట్లా తెలుసు?" అన్నాను.

శ్రీనివాసరావు కొంచెం తికమక పడ్డాడు.

"అది నేను రుజువు చెయ్యలేను. కాని ఈ కుక్క ఆదినారాయణే నని నాకు తెలుసు." అన్నాడు వాడు చివరకు.

"నీ నమ్మకానికైనా కారణం చెప్పు. ఏదో కారణం ఉండాలిగా!"

"చెబితే నవ్వుతావేమో!" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు నిష్కారణంగా సిగ్గుపడుతూ.

"నీకు తెలిసిందంతా నాకు తెలియకపోతే నేను వచ్చినందుకు ప్రయోజనం ఏముంది? ఏదో కుక్కను చూపించి 'ఇది ఆదినారాయణు అని నమ్ము' అంటే, 'ఓహో! ఇదా పునర్జన్మ అంటే' అని నే నెట్లా అనగలనూ?"

"ఒకసారి నేను ఈ ఆదినారాయణ శాస్త్రికి పన్నెండువందలు బదులిచ్చాను. నా డబ్బు తీసుకుంటూ: 'నీ వాకిట్లో కుక్క అయి పడిఉండి అయినా నీ రుణం తీర్చుకుంటాను, భాయి!' అన్నాడు. నా బాకీ తీర్చనే లేదు..."

నా కిదంతా చాలా చాదస్తంగా కనపడ్డది.

"ఈ కుక్కవల్ల పునర్జన్మ అనేదాన్ని గురించి శోధన చెయ్యాలంటే మనం ఇంతకంటే కొంచెం శాస్త్రీయమైన మార్గం తొక్కాలేమో!" అన్నాను.

శ్రీనివాసరావు నొచ్చుకున్న వాడల్లే, "నే నందుకనే చెప్పనన్నాను......అసలు నీకు ఈ కుక్క ఆదినారాయణ అయినా ఆకాశరామన్న అయినా ఒకటే. దానికి మనిషికున్న జ్ఞానం ఉంది. దానికి మనం మాట్లాడేది స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది, అది కిందటి జన్మలో మనిషి. అది జ్ఞాపకం పెట్టుకుని మరీ ప్రవర్తించు. దాన్ని ఒకసారయినా చూడకుండే నీకు నే నెంత చెప్పినా నీ తల కెక్కదు. ఇదంతా ఇప్పుడెందుకు చెబుతున్నానంటే, నువ్వు మా యిల్లుచేరిన తరవాత ఆ కుక్క వింటుండగా దాన్ని గురించి "అదీ, ఇదీ" అనటంగాని, ఇంకేవిధంగా నన్నా అవమానించటంగాని చేస్తే దానికి అర్థమవుతుంది—వ్యవహారం మొదట్లోనే చెడుస్తుంది. అందుకని ఇదంతా చెబుతున్నాను. కావా

లంటే జాగ్రత్తగా నువ్వుకూడా గమనించి నే చెప్పినదంతా నిజం ఔనో కాదో తణిఖీ చెయ్యి!''

ఆతరవాత బండి వాళ్ల ఇంటిముందు ఆగేవరకూ వాడు కుక్కను గురించి ఏమీ మాట్లాడలేదు. బండి కుదుపు జాస్తిగా ఉండటంవల్ల క్రమంగా సంభాషించాలనే ఇచ్ఛకూడా పోయింది నాకు.

''ఆదినారాయణ—అదే, ఈ కుక్కను గురించి నా భార్య దగ్గర కూడా ఏమీ ప్రస్తావన తీసుకురాకు. ఆవిడకు ఆకుక్క అంటే చెప్ప తరంకాని మంట!'' అన్నాడు శ్రీనివాసరావు మేమిద్దరమూ ఇంట్లోకి పోతుండగా.

''ఏం? ఆవిడకు పునర్జన్మ విషయమై నమ్మకంలేదా?''

''అదికాదు. ఆవిడకింకా ఆవిషయం తెలియదు. తెలిస్తే దాన్ని చంపేస్తుందికూడానూ! అది తన వంక మనిషి చూసినట్టు చూస్తుందని ఆవిడకు కోపం. అందుచేత కుక్కను నేను దొడ్లో పాకలో ఉంచుతున్నాను.''

తరవాత అయిదు నిమిషాలకు చూశాను నా కుక్కను. ఆ ప్రథమ దర్శనం నాకు చాలా నిరుత్సాహకరంగా ఉంది. ఎందువల్లనో నేను ఈ కుక్క అన్నికుక్కలల్లేనూ ఉండదని భావించాను. బాగా ఆలోచిస్తే అటువంటి భావనకు ఏమాత్రమూ ఆధారం కనపడదు. అయినా ఇది సామాన్యమైన ఆడకుక్క కడుపున పుట్టిన కుక్కపిల్ల అనిమాత్రం నేను ఊహించలేను.

అది మొత్తంమీద నల్లనికుక్క, మెడమీదినించి ముందు ఎడమకాలి సగంవరకూ వ్యాపించి ఒకటీ, ఎడమకన్ను ప్రాంత్యాల ఒకటీ తెల్ల మచ్చలున్నై. వెనక కాళ్ళ కిందిభాగాలు మళ్ళా తెల్లగా ఉన్నై. చూడటానికా కుక్కపిల్ల అటే పుష్టిగానైనా లేదు. దాని శరీరంమీది బొచ్చు కూడా పొట్టిగానూ అనారోగ్యంగానూ ఉంది. ఏమాత్రమూ నిగనిగలాడటంలేదు. ఇక అది మామూలు కుక్క కాదనుకోటానికి ఆధారం ఏమైనా ఉంటే దానికళ్ళే. ఆకళ్ళూ ఆచూపూ నేను ఏకుక్కలోనూ చూడలేదు. నేను దాన్ని సమీపించగానే అది నావంక ''ఎవడు వీడు?''

అన్నట్టు ఒక విచిత్రమైనచూపు చూసింది. దాని మొహంమీద కళ్ళ పైభాగంలో మధ్యగా ఉండే చర్మం—మన కనుబొమలు కలుసుకునే నుదుటి భాగానికి సరిపోయ్యేచోట...ముడతలుపడ్డది. అంతా మనిషి కనుబొమలు ముడేసినట్టే!

"ఇది ఆటే ఆరోగ్యంగా ఉన్నట్టు కనపడదేంరా?" అన్నాను.

శ్రీనివాసరావు నా కేయిగిల్లి రహస్యంగా "ఇది, అనకు!" అన్నాడు. నాకు మండిపోయింది. ఈ వెధవకుక్క—కిందటి జన్మలో మనిషి అవు గాక! ఎన్నికుక్కలు కిందటి జన్మలో రాజాధిరాజులో!—దీనికోసం నేను మర్యాదగా ప్రవర్తించాలా?

నేను కోపంగానే దానివంక తిరిగి, "నామాటలు నీకు అర్థం అవు తున్నయ్యా?" అన్నాను. అది ముక్కులోనించి చప్పుడయ్యేటట్టు గాలి వదిలి పెదిమలు చప్పరించింది.

"నీపేరు సుబ్బారావా?" అన్నాను. కుక్క గుర్రుమన్నది.

"ఆదినారాయణ?" అన్నాను, దాని మొహం జాగ్రత్తగా గమనిస్తూ. నమ్మండి నమ్మకపోండి ఆకుక్క మనిషి ఆడించినట్టు తల పైకీ కిందికీ ఆడించింది!

ప్రథమ దర్శనంలోనే దాన్ని చూస్తే నాకు దురభిప్రాయం కొంత కలిగి ఉండకపోతే ఆ తల ఆడించటం నాకు పూర్తి నమ్మకం కలిగించి ఉండవలసిందే. అప్పటికీ నా ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు. నేను శ్రీనివాస రావు వంక చూశాను. వాడు నవ్వి కుక్కవంక తిరిగి, "వాడింకా నమ్మలేకుండా ఉన్నాడు!" అన్నాడు. వాడామాట అనగానే కుక్క నన్ను చూడటం మాని వాడి దగ్గిరికి వెళ్ళి వెనక కాళ్ళమీద కూర్చుని నాలిక బయటికి చాచి, రొజుతూ నవ్వుతున్నదానల్లే వాడి వంక చూడటం మొదలుపెట్టింది.

ఇంకొకడికైతే అప్పటికైనా నమ్మకం దృఢపడేదేమో కాని, అది నా ప్రారబ్ధమే అనండి. అది నాలిక బయటపెట్టి రొజటం మొదలు పెట్టగానే దానిమీద నాకు కలుగుతున్న విశ్వాసం కొస్తా పోయింది. తరవాత క్రమంగా నేనుకూడా నమ్మటం ప్రారంభించా ననుకోండి!

నమ్మకుండా ఉండటం సులభంకాదు. తెలుగులో ఏ పని చెప్పినా చేస్తుంది—కనీసం చెయ్యగలదు. కాని దానికి ఇష్టంలేని పనులు చెబితే చచ్చినా చెయ్యదు. పైగా గుర్రుమంటుంది. అంత కోపిష్టిప్రాణిని నే నెక్కడా చూడలేదు. దాన్ని పరీక్ష చెయ్యటానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని తెలిసెనా మొండికేత్తు తుంది. దాని పెడకట్టైతనంవల్ల నాకు దానియందు గురి కుదరటం మొదట్లో కొంచెం కష్టమయింది. కాని ఆఖరుకు నమ్మాను. అది అదినారాయణ పేర పిలిస్తేనే వినిపించుకుంటుంది. అంతవరకు నేను రుజువివ్వగలను—అయినా ఏ ఆదినారాయణో చెప్పలేం. పైగా ఆదినారాయణ అనే పేరు దానికి మావాడే అలవాటు చేసిఉండినా ఆశ్చర్యంలేదు. అది నిజంగా కిందటి జన్మలో మనిషే అయిఉంటుందా, లేక ఏ మనిషి ఆత్మఅయినా వచ్చి ఈ కుక్క శరీరాన్ని ఆవేశించిందా అన్న సూక్ష్మవిచారణ కూడా నాకు అవసరం లేదు. నా ప్రాణానికి రెండూ ఒకటే. దానికి మనిషికున్నంత జ్ఞానం ఉంది. ఆ జ్ఞానం దీనికి పుట్టిన తరవాత కలిగిఉండటం అసంభవం. అది రెండు మూడు నెలలు దాటని పిల్ల!

కాని నేను చెప్పదగినదీ మీరు వినదగినదీ ఏమిటంటే నాకా కుక్కమీద నమ్మకం కుదిరినా మా శ్రీనివాసరావుకు కుదిరినట్లు భక్తి కుదరలేదు. అది సామాన్యపుకుక్క కాకపోవచ్చు కాని సామాన్యపు మనిషికంటె ఎక్కువమాత్రం కాదు. కిందటి జన్మలో అది ఎవరో కాని, ఆమనిషితో నాకుపరిచయం అయిఉంటే అతనికీనాకూ స్నేహం అయిఉండదు. ఈ కుక్కకూ నాకూ ఒక్కరవ్వయినా మనస్సులు కలవలేదు. ఆ కుక్క అతిశయమూ అహంకారమూ నేను సహించలేక పొయ్యేవాణ్ణి. దానికి మనిషి కున్న జ్ఞానంఉందని మాకు తెలుసునని దానికి తెలుసును. తన్ను మే మిద్దరమూ నెత్తిన పెట్టుకు ఊరేగించక పోతే దానికి కోపం. దాని "వానిటీ" మావాడు తృప్తిపరిచేవాడు. నేను దాన్ని నిర్లక్ష్యంగా చూసేవాణ్ణి. పైగా దాని "ఇన్ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్సు" నేను అసలే సహించలేక పొయ్యేవాణ్ణి. దాన్ని గౌరవించినప్పుడల్లా అగౌరవంగా

చూస్తున్నారనే! నేను మా సంభాషణలో దాన్నికూడా చేర్చకపోతే మండిపడేది— తనమంట అనేక విధాల చూపించేది.

మావాడికికూడా నా ప్రవర్తన రుచించలేదు. "ఏమిట్రా నీకీ కుక్కలో ఇంకా నమ్మకం కుదరలేదా— లేకపోతే ఏమిటి? దీన్ని డిస్కవర్ చేసినప్పటినించీ నాకు పెన్నిధి దొరికినట్టుంది. ఇటువంటి ఫినామినన్ — ఇంత విచిత్రం!— నీకళ్ళారా చూసికూడా చలించవే! నీకేమీ ఆశ్చర్యంగా లేదా?" అన్నాడు వాడు.

"ఆశ్చర్యం! విపరీతమైన ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఇది చూసినప్పటినించీ, ఇటువంటి చిత్రాలన్నిటికీ కారణభూతమయిన శక్తిని గురించి నా అభిప్రాయం మరింత భక్తితో కూడుకున్నదయింది. ఆ భక్తి ఈ పీడకుక్క మీద చూపించమంటే నా చాతకాదు. కావాలంటే ఇతరకుక్కలను దీనియందు భక్తితో సంచరించమను. నాకేమిటి? మనిషిగా మెచ్చుకోలేని వ్యక్తిని కుక్కగా ఎట్లా మెచ్చుకోమంటావు?" అన్నాను.

"నీలో నిజమైన శోధనోద్రేకం— రిసెర్చి స్పిరిటు — లేదుపో!" అన్నాడు మావాడు. నేను అప్పుడే చూపించిన నిర్లక్ష్యత తరవాత క్రమంగా లోకమంతా చూపించిన సంగతి మావాడు గుర్తించే ఉంటాడనుకుంటాను!...

అవును, తరవాత కొద్దిరోజులకే ఈకుక్క మావాడి సొత్తుకావటం మాని లోకం సొత్తయింది...

నేను ఆ నాలుగురోజులూ కోడూరులో ఉండి, సోమవారం చీకటితో లేచి స్కూలుకు అందుకున్నాను. మళ్లీ శుక్రవారం సాయంకాలం రమ్మని శ్రీనివాసరావు నన్ను మరీ మరీ అడిగాడు. ఈలోపల కొంత "మెమొరాండా" కూడా తయారుచేస్తానన్నాడు "ఆదినారాయణ" ను గురించి.

శ్రీనివాసరావు ఒకటి తలిస్తే లోకం ఇంకొకటి తలిచింది. గురువారం నాటికే కోడూరు వితంతువులు ఇద్దరు ముగ్గురూ ఒక తరంగాలు పాడే ఆయనా కలిసి "ఆదినారాయణ" కాలభైరవుడని కనిపెట్టారు!...

ఆ వూళ్లో ఒకచోట రోజూ సాయంకాలంపూట భజనజరుగుతూ ఉంటుంది. ఒకనాడు "ఆదినారాయణ" అక్కడికి వెళ్ళి భజన వింటున్నది. భజనచేసే వాళ్ళల్లో కొందరు కొట్టబోతే గుర్రుమన్నది. అంతరంగాలు పాడే ఆయన---తన కొంపలో రోజూ కుర్రవాళ్లను కొడుతూనే ఉంటాడు—ఆ కుక్కకు చేతులెత్తి నమస్కారంచేసి "ఆ శ్రీమన్నారాయణమూర్తే ఇట్లా వచ్చి వింటున్నాడు మనస్తోత్రాన్ని! ఉండ నివ్వండి" అన్నాడు.

మహత్తురాలే "ఆదినారాయణ" మంచి ఉపాయం ఆలోచించింది. అది వెంటనే వెళ్ళి దేవుడిపటం ముందు కూర్చుని భజనచేసే వాళ్లవంక "ఇక మీ పని మీరు చెయ్యండి." అన్నట్టు చూసింది.

చిత్రం ఏమిటంటే అందులో ఒక వితంతువుకు ఆ కిందటి రాత్రే శ్రీమన్నారాయణుడు కుక్కస్వరూపంతో కనిపించి "నేను వస్తున్నాను, మీ భజనమందిరం పావనం చేస్తున్నాను" అన్నాడట. ఆవిడ ఒక్కత్తెకే అటువంటి కల వచ్చివుంటే అదే నమ్మదగిన విషయంగా ఉండిఉండేది కాదేమో కాని ఇంకో వితంతువుకు కూడా అటువంటి కలే రావటం వల్ల మొదటి ఆవిడ కల అబద్ధం అయిఉండటం అసంభవమయింది... అయితే రెండో విధవకు కలలో కనిపించింది, శ్రీమన్నారాయణుడు కాదు, వెంకటేశ్వరస్వామి— నామాలూ, కాళ్లదాకా ఉత్తరీయమూ, బారెడు బారెడు రేకు చెప్పులూ! నల్లటి విగ్రహం; ఆ తెల్లటి నామం కాస్త ఎడమ కంటిమీదికి ఉన్నట్టూ, తెల్లటి ఉత్తరీయం కుడిభుజం మీద స్పష్టంగా కనిపించినట్టూ, పాదాలు వెండి పాదాలయినట్టూ ఆ రెండో విధవకు స్పష్టంగా కళ్లకు కట్టినట్టుంది!...

తరవాత కథ నేను చెప్పనక్కర్లేదు. మా ప్రాంత్యాల అందరికీ తెలుసు. ఈ కాలభైరవస్వామి రాకతో కోటూరు పురవాసులు నాగమయ్యను కూడా మరిచారు. స్వామివారు ఆ రోజు కా రోజు గడిచిన కొద్దీ అనేక వేలమందికి కలల్లో సాక్షాత్కరించి కోరిన కోరికలు తీర్చ సాగారు. అనేక వేలమంది సంతానం లేనివారు స్వామివారి అనుగ్రహం

వల్ల సంతానం కన్నారు. అట్లా కన్న స్త్రీని ఒకామెను నేను స్వయంగా ఎరుగుదును. ఆవిడకు సంతు లేని మాటా తరవాత కలిగిన మాటా నిజమే కాని, ఆవిడ స్వామివారిని దర్శించి వచ్చిన తరవాత ఏడు నెలలకే కలిగాడు శిశువు !......

భజనమందిరం పూజామందిరంగా మారింది. రోజూ స్వామివారి సాన్నిధ్యంలో వేదపఠనమూ, స్వామికి షోడశపూజలూ, ఇంకా ఏమిటో ఏమిటో! రాత్రి కాగానే అక్కడే స్వామికి శయ్యా! చక్కని మంచం మీద బూరుగ దూది పరుపు పరచి తెల్లని ఇస్త్రీ మడతలు పరిస్తేనే కాని స్వామివారు పడుకోరు. అచ్చ శాకాహారం తప్ప ముట్టరు. ఉదయం పూట కాఫీ ఉప్మాలు సేవిస్తారు...

ఈవిధంగా ఆరునెలలు జయప్రదంగా వెళ్లింది. అకస్మాత్తుగా కాలభైరవుడి ప్రశంస అందరూ మానేశారు....

భగవంతుడైనాసరే మనిషిజన్మ ఎత్తితే మనిషియొక్క శరీరతత్వమూ మనస్తత్వమూ గుర్తించితీరాలి. అక్కడ ప్రకృతికి భిన్నంగా వెళ్లితే ప్రమాదం ఉంది. ఈ కుక్కకు అంత వివేకం లేకపోయింది. తనకు అందుబాటులో ఉండే నియమాలు అవలంబించక అది ఆశకుపోయి, మనిషి మెప్పుకోరి, మనిషి నియమాలు అవలంబించటంవల్ల దానికి ఒక విధమైన రుగ్మత ప్రారంభమయింది. దాని శరీర తత్వానికి అనుగుణ్యామైన ఆహారం పడలేదు.

దానిలో ఉన్న మనిషి బుద్ధిని కుక్కశరీరం చివరకు జయించనే జయించింది. అది చాటుగా వెళ్ళి దానికి కావలసిన ఆహారం దొంగిలించి తినసాగింది. ఒకసారి తనసహజమైన ఆహారాన్ని, రుచిచూచిన తరవాత దానికీ పూజలూ, పునస్కారాలూ, లోకం తనకు ఆరోపించిన కాలభైరవత్వమూ మొదలైనవాటిమీద విముఖత్వం బయలుదేరింది. చేజేతులా ఈ పీడ తెచ్చిపెట్టుకున్నందుకు దానికి చాలాపశ్చాత్తాపం కలిగి ఉండాలి. తనను పరివేష్టించుకుని ఉండే భక్తసముదాయంమీద దానికి ఆగ్రహం జాస్తి అయింది. వాళ్లు తన్ను ఒకక్షణం ఏమరిఉండరు. అర రాత్రివేళ తను చరీ చప్పుడూ లేకుండా బయటికి పోతున్నా ఎవడో

ఒకభక్తుడు, హాయిగా నిద్రపోతూ ఉండవలసిన వేళన, తల ఎత్తి "స్వామీ, ఎక్కడికి?" అని తోడు వస్తాడు.

తను చేతులారా ఇదంతా తెచ్చిపెట్టుకున్న మాటకూడా మరిచిపోయి, తనను భక్తులంతా నిర్బంధిస్తున్నారన్న భావం కూడా దానికి కలగటం నేను సులభంగా ఊహించగలను. ఆఖరుకు అది ప్రతివాళ్ళమీదా గుర్రుమనసాగింది.

కాలభైరవుడి మనసు సరిగాలేదని అందరూ గ్రహించారు. స్వామికి ఆగ్రహం వచ్చిందన్నారు. దానిచుట్టూ ఇరవైనాలుగు గంటలూ భజనలూ, ఊరంతా సంతర్పణలూ ప్రారంభించారు. ఆ కుక్కకు పూర్తిగా వెర్రెత్తిపోయింది. కాలభైరవుడు తన అత్యంత ప్రియశిష్యుడైన తరంగాలుపాడే పెద్దమనిషి పిక్కపట్టుకుని కండ ఊడేటట్టు పీకిందన్న వార్త దశదిశలా వ్యాపించింది.

మర్నాడే కాలభైరవుడు అదృశ్యుడైనాడు! కొంతకాలంనించీ స్వామివారు భక్తులపైన ఆగ్రహంగా ఉండటమూ, ఆఖరుకు అదృశ్యుడు కావటమూ చూసి ఏదో మహాపచారం జరిగిందని గ్రహించి, భక్తులంతా ఒకరినొకరు అనుమానించసాగారు. భక్తులలో అంతఃకలహాలు బయలుదేరి బహిఃకలహాలూ, తిట్టుకోటాలూ కొట్టుకోటాలూగా పరిణమించినై.

తరవాత కొన్నిరోజులకు చేబ్రోలు గ్రామంలో ఒక బలిసిన, నల్లగా నిగనిగలాడే కుక్క మరొక ఆడకుక్క వెంటపోతూండటం చూసి ఒక పెద్దమనిషి నిర్ఘాంతపోయి నిలబడ్డాడు. కొంతకాలం కిందట ఆయన కోడూరువెళ్ళి కాలభైరవుణ్ణి సందర్శించివచ్చాడు. ఈకుక్క అచ్చంగా ఆ కాలభైరవుడికి అన్నో తమ్ముడో అన్నట్టుంది. కాలభైరవుడు అదృశ్యమై అప్పటికి వారంరోజులయిందని ఆయన భార్య చెప్పిఉండకపోతే ఆయనకు ఈకుక్కే కాలభైరవుడా అన్న సందేహం కలిగి ఉండవలిసిందే!...

తరవాత తరవాత క్రమంగా చాలావిషయాలు బయటపడినై. మధ్య మధ్య ఈ కుక్క ఎంగిలి విస్తరాకులు నాకటమూ, బొమికలు కొరికి చూడటమూ చూసినవాళ్ళున్నారు. తన వంటయింట్లో ప్రవేశించి అన్నపు

కరుడు ఎత్తుకుపోతుంటే ఒక ఇల్లాలు చేతులోఉన్న కట్టెపేడు విసిరి వేసిన తరవాత కాలభైరవుణ్ణి గుర్తించి అపరాధమని చెంపలు వాయించుకుని ఇదంతా రహస్యంగా దాచిపెట్టింది. కాలభైరవుడు అంతర్థానం అయిన తరవాత క్రమంగా ఈ కథలన్నీ ప్రచారంలోకి వచ్చినై...

మొన్న ఈ మధ్యనే శ్రీనివాసరావు మళ్ళా నాకు కనిపించాడు. వాడిదగ్గిర ఈ సంగతి తెస్తే, "హా! ఆ వెధవకుక్క సంగతి యెత్తకు! దీనికోసం ఒక రాత్రల్లా వెతికి మర్నాడు ఉదయం భజనమందిరంలో ఉందని విని చూడబోయినాను. నన్ను చూడగానే బొంయిమని మీదికి వచ్చింది. ఆ తరంగాలూ పాడే పీనుగ—వాడికీ నాకూ పడదు, అదంతా చాలా కథ ఉందిలే!—నేను వినేట్టు "స్వామివారికి భక్తులెవరో, పతితులెవరో తెలుసూ!" అన్నాడు......"మొత్తానికి మంచి ఎత్తే వేసింది. దానిబతుకు నాకు తెలుసునని దానికి తెలుసు—వెధవకు!" అన్నాడు.

దానికి భగవంతుడు ప్రసాదించిన శక్తిని అది వృథా చెయ్యకుండా, ఆ శక్తిని కుక్కల జాతియొక్క మేలుకే ఉపయోగించితే ఆ జాతికి చాలా మేలుచేసిన దయ్యే దనుకుంటాను ఈ "ఆదినారాయణ!"